ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԵՆՔ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՌԻԹՄԸ

ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՆՔ ՄԵՐ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐԸ

ՅՈՒ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Կաթի մարզային կոմբինատի բանվոր, կուսակցության ԼՂ մարզկոմի անդամ

Մեզ՝ արցախցիներիս, բավականություն է պատճառում այն հանգամանքը, որ ՍՄԿԿ Կենտկոմը, ՍՍՀՄ Գերագույն սովետը, ՍՍՀՄ կառավարությունը մեծապես մտահոգված են ԼՂԻՄ-ում ու նրա շուրջ ստեղծված իրադրությամբ և ուղիներ են փնտրում մարզի պրոբլեմն արդարացիորեն լուծելու համար: Այդ նպատակով Ադրբեջանական ՍՍՀ-ի, Հայկական ՍՍՀ-ի ներկայացուցիչներից ու ՍՄԿԿ Կենտկոմի քաղբյուրոյի անդամներից ստեղծվել է հատուկ հանձնաժողով: Նրան հանձնարարված է ամենակարճ ժամկետում գտնել պրոբլեմների լուծման ուղիները և մշակված առաջարկությունները ներկայացնել ՍՄԿԿ Կենտկոմի, ՍՍՀՄ Գերագույն սովետի նախագահության և ՍՍՀՄ Մինիստրների խորհրդի քննարկմանը:

Մարզում դրությունը շարունակվում է մնալ չափազանց լարված: Մեզանից յուրաքանչյուրի պարտքն է՝ ամեն կերպ նպաստել դրության նորմալացմանը: Իսկ դրան մենք կհասնենք նախ և առաջ մեր հայրենանվեր աշխատանքով: Մենք պետք է դադարեցնենք գործադուլները և վերադառնանք աշխատատեղերը: Ճիշտ է, անցած ամիսներին կոմբինատում աշխատանքները չեն ընդհատվել, բայց մարզում ու նրա շուրջ ծավալված իրադարձությունները խիստ բացասաբար են անդրադարձել մեր կոլեկտիվի արտադրական գործունեության վրա: Մարզի հարևան շրջաններից մենք պետք է ստանայինք 2000 տոննա կաթ, բայց ստացել ենք ընդամենը 370 տոննա:

Անցած ամիսներին կոմբինատում թողարկվել է 5850 հազար ռուբլու արտադրանք, մարզկենտրոնի բնակչությունը հիմնականում բավարարված է կաթնամթերքներով, բայց կրած կորուստները էլ մեծ են: Բավական է ասել, որ ստեղծված իրավիճակի պատճառով անցած ամիսներին մենք պակաս ենք թողարկել մոտ 1,2 միլիոն ռուբլու արտադրանք:

Այո, մեծ են կորուստները: Դրանք պետք է նվազագույնի հասցնել բարձրարտադրողական աշխատանքով: Ուստի ես դիմում եմ Ստեփանակերտ քաղաքի աշխատավորական բոլոր կոլեկտիվներին՝ վերադարձեք ձեր աշխատատեղերը, շարունակեցեք ձեր կիսատ թողած գործը, ձեր ուժն ու եռանդը, գիտելիքներն ու հմտությունները ամբողջությամբ ի սպաս դրեք ստեղծված ճեղքվածքից դուրս գալուն, վերակառուցման, դեմոկրատիայի, երկրում շարունակվող հեղափոխական վերափոխումների կուրսի հաղթանակին: Դրանով մենք կնպաստենք ոչ միայն մարզում լարվածության թուլացմանը, այլև մեր առաջադրած պրոբլեմի արդարացի լուծմանը: Ես դրանում ավելի քան համոզված եմ:

ԲԱՐՁՐ ՊԱՀԵԼՈՎ ՀԱՎԱՏԸ...

ԲԵՆԻԿ ՕՎՅԱՆ

Հանրապետության ժողովրդական արտիստ

Իմ խորին համոզմամբ այժմ մեր մարզկենտրոնում տիրող գործադուլային վիճակը չի թելադրվում ռեգիոնում կայուն վիճակ ստեղծելու շահերից և չի կարող նպաստել արցախահայության առաջադրած հարցի դրական լուծմանը:

Այս օրերին, երբ Ադրբեջանի հայաշատ բնակավայրերից մարդիկ հարկադրված են տեղահան լինել իրենց բնօրրանից, նրանց նկատմամբ պետք է չափազանց ճշգրտատար և ուշադիր լինել: Ողջախոհություն չէր լինի մտածել, թե առանց աշխատանքի հնարավոր է բավարարել մեր տանջահար ու տուժած հայրենակիցների կարիքները: Որպեսզի անտուն մարդը տուն ունենա, բնական է, որ պետք է կառուցվի այդ տունը, որպեսզի աշխատանք չունեցող մարդը աշխատանք ունենա, պետք են աշխատող գործարաններ ու հաստոցներ: Կարծում եմ՝ ժամանակն է գնահատելու ստեղծված վիճակը և վաղն իսկ աշխատանքի դուրս գալ:

Մեր թատրոնը, որ աչինչ է առանց արցախցու կենարար շունչի, ահա քանի ժամանակ է, կարոտ է հանդիսատեսի: Մենք, իհարկե, կոտրված տրամադրությամբ փորձեր ենք անում նոր պիես բեմ հանելու համար, բայց, միևնույն է, առանց հանդիսատեսի այդ սրբատունը նման է ջրատած ջրաղացի:

Ես իմ հարուստ կենսափորձով դիմում եմ ձեզ, իմ հարազատ արցախցիներ, դուրս եկեք աշխատանքի և ձեր ստեղծարար աշխատանքով վերականգնեցեք մեր խաթարված կյանքը, մշտապես բարձր պահելով հավատը մեր ձգտումի նկատմամբ:

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՒՄ

Դեկտեմբերի 4-ին Բաքու ժամանեց ՍՍՀՄ Մինիստրների խորհրդի նախագահի տեղակալ Բ. Ե. Շչերբինայի գլխավորած կառավարական հանձնաժողովը, որը պետք է օգնություն ցույց տա Ադրբեջանական և Հայկական ՍՍՀ բնակչության այն հատվածին, որը ստիպված է եղել հեռանալ այդ հանրապետություններում մշտական բնակության վայրերից:

Կայացավ կառավարական հանձնաժողովի անդամների հանդիպում Ադրբեջանի կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Ա. Խ. Վեզիրովի, հանրապետության մյուս ղեկավարների, ինչպես նաև Բաքվում և Ադրբեջանի շրջաններում կարգուկանոնը և բնակչության անվտանգությունը ապահովող զորային ստորաբաժանումների հրամանատարության հետ:

Օրվա երկրորդ կեսին Բ. Ե. Շչերբինան և Հ. Ն. Սեիդովը թռան Նախիջևանի ԻՍՍՀ, որտեղ հանդիպեցին Հայկական ՍՍՀ-ից դուրս եկած ադրբեջանցի բնակչության հետ: Կայացան զրույցներ, որոնց ընթացքում քննարկվեցին բնակարանով, պարենով, բժշկական և սոցիալ-կենցաղային սպասարկման այլ ձևերով քաղաքացիների ապահովության, նրանց աշխատանքի տեղավորման, նյութական օգնություն ցույց տալու հարցերին առնչվող կոնկրետ խնդրանքներ:

Դեկտեմբերի 5-ին կայացավ կառավարական հանձնաժողովի հերթական նիստը:

Հանձնաժողովը շարունակում է իր աշխատանքը:

(Ազերինֆորմ)

ՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼ ՆԱԽԱՊԱՇԱՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ՀՈՒՅԶԵՐԸ

Ադրբեջանում և Հայաստանում ծավալված դրամատիկ իրադարձությունները հազարավոր մարդկանց ծանր փորձության են ենթարկել այդ հանրապետություններում: Զգտելով ճգնաժամի խորացման կանխմանը և վերաբնակների վիճակի թեթևացմանը, գթության և առողջության սովետական ֆոնդը, ասվում է գթության և առողջության սովետական ֆոնդի դիմումի մեջ, դիմում է ադրբեջանական և հայ ժողովուրդների դարավոր իմաստնությանը, Անդրկովկասի հինավուրց հողի բարի կամքի տեր բոլոր մարդկանց, կոչ անելով հաղթահարել նախապաշարումներն ու հույզերը, դրսևորել գթություն և ձեռք մեկնել իրար, որպես հաշտության և բարիդրացիության նշան, նոր ջանքեր գործադրել ազգային հողի վրա երկպառակությունը դադարեցնելու համար:

Կոչ է անում գթության և առողջության սովետական ֆոնդի Ադրբեջանի և Հայաստանի հանրապետությունների ակտիվիստներին ընդգրկել հասարակայնության բոլոր ուժերը և անհրաժեշտ, անհապաղ օգնություն ցույց տալ վերաբնակներին՝ օթևան, հագուստեղեն, սննդամթերքներ, աշխատանք՝ տրամադրելու գործում:

Կոչ է անում բոլոր մարդկանց բարի հոգով և զգայուն սրտով օժանդակել գթության և առողջության սովետական ֆոնդին՝ Ադրբեջանական և Հայկական ՍՍՀ-ներում վերաբնակներին օգնություն ցույց տալու համար միջոցների հանգանակության գործում (ՍՍՀՄ բնակսոցբանկում հաշիվն է 704201):

(ՏԱՍՍ)

ԻՐԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏՈՒՄ

Ինչպես հայտնի է, մարզի շրջաններում և մարզկենտրոն Ստեփանակերտում, ժողովրդական դեպուտատների տեղական սովետների գործկոմներին առընթեր ստեղծվել և գործում են Ադրբեջանական ՍՍՀ քաղաքներից և շրջաններից մարզ եկած փախստականների ընդունման և տեղավորման հանձնաժողովներ: Ի դեպ, մարզային հանձնաժողովը, որը ստեղծվել է դեռևս մարտ ամսին, պարբերաբար ակտիվացնում էր իր գործունեությունը՝ կապված ռեգիոնում տեղի ունեցող նեգատիվ երևույթների, մակընթացությունների և տեղատվությունների հետ: Հարկ է նշել, որ մարզ ժամանած փախստականները չնչին բացառությամբ ծննդով կամ արմատով ղարաբաղցի են:

Ինչպես մեզ հաղորդեցին մարզային հանձնաժողովից, ընթացիկ տարվա մարտ ամսից մինչև դեկտեմբերի 4-ը Ներսում, էնտեղին Ղարաբաղ են եկել 8483 հոգի: Գաղթածները հիմնականում՝ Սումգայիթից, Բարդայից, Մինգեչաուրից, Կիրովաբադից, Ժդանովից, Խանլարից, Միրբաշիրից, Եվլախից, Շամխորից, Բարդայից, Շուշիից և Ադրբեջանի այլ վայրերից են: Ընդորում նշենք, որ Հայաստանից Շուշվում և Ասկերանի շրջանում (Խոջալու) տեղավորվել են 1383 այսպես կոչված «փախստական» ադրբեջանցիներ:

Փախստականների հոսքի շեշտակի ուժեղացման հետ կապված մարզում խիստ դժվարություններ են ստեղծվել: Եկածները տեղաբաշխվել են հիմնականում Ստեփանակերտում, Մարտակերտի և Մարտունու շրջաններում, առավել քիչ չափով Ասկերանի և Հադրութի շրջաններում: Դժվարությունները հիմնականում ծագում են բնակարանով և աշխատանքով (հարմար և ըստ մասնագիտության) ապահովելու հարցում: Ահա թե ինչ ասաց մեր թղթակցին ժողովրդական դեպուտատների մարզսովետի գործկոմի նախագահի տեղակալ, մարզային հանձնաժողովի նախագահ Շ. Պետրոսյանը:

—Ժողովրդական դեպուտատների քաղաքային և շրջանային սովետների գործկոմների նախագահներին, կոլտնտեսությունների և սովխոզների ղեկավարներին համապատասխան ցուցումներ են տրված աշխատանքները նպատակասլաց, հստակ և արագ կազմակերպելու ուղղությամբ:

Պարենամատակարարման, բուժբժշկական օգնության կազմակերպման, սոցիալ-կենցաղային տանելի պայմաններ ստեղծելու համար յուրաքանչյուր ղեկավարից պահանջվում է հոգատարություն, սրտացավություն, զգայուն վերաբերմունք:

Վերջին շաբաթների ընթացքում հաշվառվել են մարզի տարածքում գտնվող ազատ բնակարանները, որտեղ կարող են տեղավորվել փախստականները: Մարզային հանձնաժողովին դիմողները, որոնց թիվը օրեցօր ավելանում է, մեծամասամբ ցանկություն են հայտնում տեղավորվելու մարզկենտրոնում: Մինչդեռ շրջաններում, մանավանդ գյուղերում, որտեղ կան լքված և ազատ տներ, ինչպես նաև աշխատուժի մեծ կարիք է զգացվում, համեմատաբար հեշտ է լուծել բնակարանային և աշխատանքի տեղավորման հարցերը:

Ստեփանակերտում ստեղծված դժվարին իրադրությունը պահանջում է, որ մարզի բոլոր շինարարական կազմակերպություններն կանոնավորեն իրենց աշխատանքային գործունեությունը գոնե այնքանով, ինչքանով իրենցից կախված է: Աշխատել մարցից կախված է: Աշխատել մաքսիմալ ծանրաբեռնվածությամբ՝ այս է պահանջում ժամանակը: Պետք է նշել, որ հանձնաժողովներին աշխատանքներին օգնում են նաև մարզի բնակիչները: Քիչ չեն այն մարդիկ, որոնք ներկայանում են հանձնաժողովին, առաջարկում իրենց օգնությունը, ցանկություն հայտնում կացարան տալու փախստականներին:

Նշենք, որ վերջին ժամանակներս փախստականների հոսքը Լեռնային Ղարաբաղ ուժեղացել է: Միայն երկու օրում դեկտեմբերի 2-4-ը՝ մարզ են ժամանել Կիրովաբադից՝ 185, Միրբաշիրից՝ 323, Մինգեչաուրից՝ 275, Ֆիզուլուց՝ 135 հոգի: Քիչ չեն նաև այլ քաղաքներից ու շրջաններից եկածները: Երկու օրվա գումարը ընդհանուր հաշվով կազմում է 1263 հոգի:

Ստեղծված քաղաքական լարվածությունը յուրաքանչյուրից պահանջում է առավել ջանք, որպեսզի տուժածներին ցույց տրվի առաջին և անհրաժեշտ օգնությունը: Այս պետք է գիտակցեն ոչ միայն հիմնարկ-ձեռնարկությունների ղեկավարները, պատասխանատու աշխատողները, այլև յուրաքանչյուր՝ քաղաքացի: Մեր պարտքն է հանդես բերել մարդասիրություն, գթասրտություն, հարազատի նկատմամբ սրտացավություն և կարեկցանքի զգացումներ:

ԲԱՔՎՈՒՄ

Երեկ մեր մի քանի ընթերցողներ հետաքրքրվել էին Կիրովաբադում եղած վայրագությունների ժամանակ տուժած մեր զինվորների ինքնազգացողությամբ: Մեր թղթակիցը եղավ զինվորական հոսպիտալում:

—Մեզ մոտ բուժվում է 25 զինծառայող,— պատմում է հոսպիտալի պետի տեղակալ, բուժծառայության փոխգնդապետ Լ. Պալամարչուկը:

—Բոլորի վիճակը բավարար է: Մեծ մասն սկսել է ապաքինվել:

Մահճակալների մոտ սեղանիկներին տեսնում եմ մրգեր, կոնֆետներ, թխվածքաբլիթ: Լեոնիդ Ֆիլիպովիչը պարզաբանում է.

—Մեզ մոտ հաճախ հյուր են գալիս սպաների կանայք: Հենց նոր այստեղ էին Ի. Կոնդրակովան, Ի. Ստեպանենկոն, Զ. Սարկարովան: Այդ նրանք են բերել:

Զրուցում եմ վիրավորների հետ: Շարքային Ս. Հովհաննիսյանը և սերժանտ Ն. Քազիմովը վիրավորվել են կուսակցության քաղաքային կոմիտեի առջևի հրապարակում: Նրանք պատմում են այդ դեպքերի մասին, լրացնելով միմյանց: Չէ որ մեկ ամիս չէ, որ ծառայում են միասին, նույն ստորաբաժանման մեջ:

—Ես հայ եմ,— ասում է Հովհաննիսյանը,— Իսկ Քազիմովը՝ ադրբեջանցի: Իսկ այնտեղ՝ հրապարակում կանգնած էին ուս-ուսի տված, և այստեղ էլ ոչինչ չի խաթարի մեր բարեկամությունը:

—Այո, մենք կիսելու բան չունենք,— ընկերոջը պաշտպանում է Քազիմովը:

ԵՐԵՎԱՆՈՒՄ

Դեկտեմբերը մտել է իր իրավունքների մեջ, բայց Հայաստանի մայրաքաղաքում տաք է, արևոտ: Այսօր փողոցներում քիչ մարդիկ կան: Դրա պատճառը պարետային ժամը չէ: Պաշտպանելով մի շարք ձեռնարկությունների կոլեկտիվների կոչը, աշխատավորները որոշել են բարձր արտադրողականությամբ աշխատել նաև հանգստյան օրերին: Առավոտից գործում էին քաղաքի փաստորեն բոլոր 227 ձեռնարկությունները: Նրանցից շատերը անցել են երկարացված, 12-ժամյա գրաֆիկի:

Աշխատանքային օրը այնքան էլ սովորական չսկսվեց «Անուշ» տրիկոտաժի միավորումում: Առաջին հերթափոխի հետ միասին, հաստոցների մոտ տեղ գրավեցին նաև երկրորդի աշխատողները, որպեսզի առավելագույն չափով կրճատվի գործադուլների ժամանակ գոյացած ճեղքվածքը:

Տրիկոտաժագործների համար նոյեմբերը քիչ մնաց դառնար մի այնպիսի ամիս, որը ստվեր ձգեր հուսալի պարտնյորի նախկին նվաճված համբավի վրա: Չէ որ այդ ժամանակաընթացքում երկիրը պակաս է ստացել 3 միլիոն ռուբլու տրիկոտաժե ապրանքներ:

Եվ ահա կրկին լրիվ կարողությամբ գործի դրվեցին սարքավորումները: Բրիգադների մեծամասնությունը հանդես է եկել շաբաթ օրերին աշխատելու, հերթափոխերը երկարացնելու նախաձեռնությամբ: Կարգավորվում է պայմանագրային պարտավորություններով արվող մատակարարումների ռիթմը: Այստեղ մտադիր են մինչև տարվա ավարտը լրացնել բաց թողնվածը: Միավորման տնտեսագիտական ծառայությունը հաղորդեց, որ պարտքը արդեն կրճատվել է 1,5 միլիոն ռուբլով:

ԵՐԵՎԱՆ

(ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ի թղթ.)